

(1)
Març 24. 1934

Al distingit Mestre Lluís Viller
Director de l' Orfeó Català

Salon de la Música, Barcelona, Spain

Honorable Senyor:

Tinc la sort de posseir, i de sentir sovint amb fruï-
ció, els remarcables discs "Victor Records" d' extractes de les
Cantates n.º 4 i 140 de Bach, interpretades per l' Orfeó Cata-
là sota la vostra direcció. Em serà permès expressar la meua
gratitud personal pel viu plaer que sento en ^{escaltar} ~~sentir~~ aques-
tes obres mestres traduïdes d' una manera tan mes-
trívola.

Acalo també de llegir, amb el mateix interès, la re-

marcable autobiografia del Dr. Albert Schweitzer, en la (2
qual dona un breu resum dels seus propis estudis i
interpretacions de Bach; i parla d'haver cooperat com
organista en les execucions del vostre Orfeó Català. In-
cidentalment dir que Bach únicament emprava veus
de noi, no veus de dona, per a les parts de soprà
i de contralt de les seves obres corals.

Escoltant els vostres discs m'ha sorprès la quali-
tat de tot de les veus de noi, en molts passatges; mentre
que en altres m'ha semblat que llur plenitud i ri-
quesa, així com llur ^{facultat de resistència,} ~~potència~~ ~~potència~~, deu explicar-
se pel fet que l'Orfeó Català segurament posseeix un
conjunt excepcionalment format de veus ben formades
de dona unides a veus de noi. Voleu ésser prou amable
per dir-me quantes veus empleu de cada mena?

Tant els soprans com els tenors del vostre cor

Semblen fer iis per a les notes agudes de la "veu (3 de cap", amb la seva ressonància diriem de so de llengüeta de les cavitats nasal i frontal, amb el resultat d'obtenir i sostenir l'entonació sense esforç. És un resultat i un ~~xxx~~ hàbit de producció de ~~tòc~~ ^{tòc} pràcticament desconegut a Amèrica! No coneix la llengua catalana, en la qual penso que canta el vostre cor; però el treball d'aquest en sona com si haguessin acostumat els vostres cantaires a concentrar-se en el sentit i en la dicció diferent de les paraules cantades, tant com en l'iis intel·ligent de la veu de cap, amb el resultat d'un efecte extraordinàriament dramàtic i emocional.

Voldrien tenir la gentilesa d'escriure'm, si els

meravellós poder de resistència dels vostres soprans (4 i tenors, que els permet mantenir la frescor i l'entusiasme, i l'afinació perfecta, ben nets del començament a la fi d'obres tan fatigants com la Cantata n.º 140, és degut a la vostre educació de la dicció i al ús de la veu de cap, o, com alguns dels meus amics em diuen, a una qualitat nacional, espanyola o catalana, de la veu; un hàbit inconscient de producció de la veu de cap que us permet aplegar un conjunt de veus molt millor que ~~heurem~~ el que els nostres directors de cors poden trobar en aquest país.

Si la qualitat de to i la dicció del vostre cor són degudes al vostre ensenyament, coneixeríem alguna jove que l'hagi rebut i el domini, i domini

també la llengua anglesa, que pogués venir a a- (5
quest país d'aquí un any o dos, un cop hagi passat
~~la~~ ~~per~~ l'actual depressió dels negocis i de les empre-
ses d'art, i poguem un cop més considerar allhora
l'art i la vida corrent?

Molt temps he acarolat el somni de fundar
una institució consagrada a l'ús millor de la veu a
Amèrica, en el cant i en la paraula; i una semblant
institució devia venir, un dia o un altre. Amb l'a-
jut del fonògraf i de la radio avui als estudiants
els és possible escoltar i imitar els mestres del cant
i de la paraula, personalment o en conjunt com
el vostre esplèndid cor. Hi ha un gran camp en
aquest país per a la creació del cant i de la de-
clamació genuinament musicals. Per exemple, no
he sentit mai en un festival americà l'execució de

l' Alleluia del Messias, o del final de la Movenà (6 Simfonia, sense la sensació de fatiga sempre, i la pèrdua d'afinació sovint, en les veus de soprà i de tenor.

No obstant, he sentit 52 primers tenors del Mendelssohn Choir de Toronto, sota la direcció del Dr. Vogt, ja final, terminar un Crucificus de Lotti sostenint un la agut des de el fortissim fins a perdre's en un pianissim, sense esforç, ni ^{minya} ~~manera~~ d'afinació, valent-se de la veu de cap. Un treball semblant ^{hauria d'èsser} ~~possible~~ per totes les veus, dintre llur extensió natural, i hi ha^a Amèrica abundoses reserves de talent musical, que la mà d'un mestre podria emmotllar. Miqui, Senyor, sàbi millor que vos, com deu ésser cosa rara un semblant mestre,

que reunixi el ~~meu~~ coneixement de l'art, la joventut, la força i (7
l'atracció personal, si ha de trobar-se a la vida
de l'oportunitat que aquí l'espera.

Amb la seguretat del meu respecte i admi-
ració més gran, i esperant que aquesta enquesta d'una
persona desconeguda del tot no us vendrà massa
del vostre temps, creien-me
ben devotament

= Chas. Norman Fay =

P.S. Llegeixo una mica l'espanyol, però el
francès i l'italià en són més familiars.

Diré, de passada, que vaig ésser l'organizador
i durant vint anys l'apoderat executiu de la
societat patrocinadora de l'Orquestra del distingit
director, Theodore Thomas, a Chicago; però he estat

absent d'aquesta ciutat i allunyat de tota relació (8
activa amb la música des de l'any 1910 .